

ปลดล็อกโกโก้ไทยอย่างไร...ให้ไปต่อได้

ริชเชก อินทุกุล | กัทริยา นวลโย | นราพร สังสะนา
ฝ่ายนโยบายโครงสร้างเศรษฐกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทย

โกโก้ถูกจับตามาเป็นหนึ่งในพืชเศรษฐกิจใหม่ในปัจจุบันจากจุดเด่นที่สามารถปลูกได้ทั้งแบบเชิงเดี่ยว และแบบปลูกแซม เพื่อเป็นรายได้เสริมให้เกษตรกรตลอดทั้งปี อีกทั้งความต้องการโกโก้ยังมีต่อเนื่องทั้งจากในและต่างประเทศ ส่งผลให้โกโก้ไทยมีโอกาสดิบโตได้ในอนาคต อย่างไรก็ตาม โกโก้ไทยยังติดข้อจำกัดในหลายจุดตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ บทความนี้ จึงชวนทุกท่านมาช่วยกันหาคำตอบเพื่อปลดล็อกข้อจำกัดและสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

1. ทำไมโกโก้ไทยถึงถูกจับตามอง

หลายคนอาจยังไม่รู้ว่าประเทศไทยมีสภาพพื้นที่และภูมิอากาศเหมาะสมในการปลูกโกโก้ เนื่องจากเป็นพืชเขตร้อนจึงเจริญเติบโตได้ดีในประเทศแถบเส้นศูนย์สูตร โดยเริ่มปลูกในภาคใต้และกระจายไปยังภาคอื่นทั่วประเทศ โกโก้เป็นที่รู้จักและชื่นชอบของผู้คนทุกเพศทุกวัยมานาน และด้วยคุณประโยชน์ที่หลากหลาย ทำให้นิยมนำไปเป็นส่วนประกอบในอาหาร เครื่องดื่ม และผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ อย่างไม่รู้ขีด คนส่วนใหญ่รู้จักโกโก้ในรูปแบบช็อกโกแลต แต่กว่าจะมาเป็นช็อกโกแลต หรือกระบวนการที่เรียกว่า “Bean to bar” นั้น มีหลายขั้นตอนและเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) ตั้งแต่เกษตรกรจนถึงร้านค้าปลีก ซึ่งอาศัยความเชี่ยวชาญและการมีส่วนร่วมเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามตลาดต้องการ

สถานการณ์โกโก้ไทย

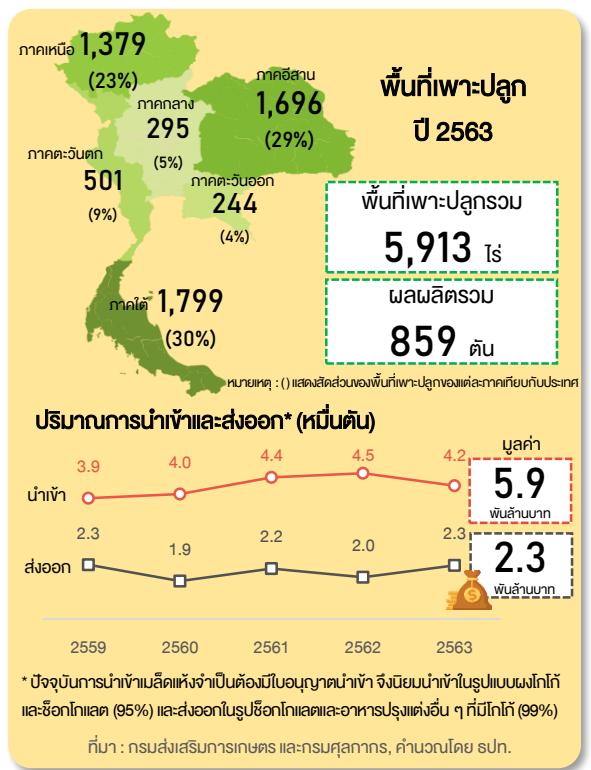
- Supply Chain ของโกโก้และรายได้เปรียบของไทย ประกอบด้วย
 - ต้นน้ำ (เกษตรกร) มีความได้เปรียบด้านพื้นที่ โดยสามารถปลูกได้ทุกภาค ซึ่งจำเป็นต้องคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และอาจต้องลงทุนระบบน้ำเพิ่มเติมในภาคเหนือและอีสาน ปัจจุบันมีเกษตรกรที่ปลูกโกโก้ทั้งสิ้นราว 1,300 ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม การเติบโตของต้นน้ำในระยะถัดไปยังเผชิญความท้าทายอยู่ไม่น้อย
 - กลางน้ำ-ปลายน้ำ (วิสาหกิจชุมชน/ผู้ผลิตช็อกโกแลต/โรงงานแปรรูป/ร้านค้าปลีก) บางกลุ่มมีองค์ความรู้ในการแปรรูปและสร้างผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์
- ในช่วง 3 ปีมานี้ โกโก้ได้รับความนิยมนมากขึ้น ทำให้พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เพื่อรองรับโอกาสในอนาคต ภาครัฐจึงมีแนวคิดในการส่งเสริมโกโก้ให้เป็นหนึ่งในพืชแห่งอนาคต (Future Crop)
- อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันประเทศไทยยังผลิตโกโก้ได้น้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในประเทศและการส่งออกไปยังต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องนำเข้าโดยตลอด ทั้งนี้ ปี 2559 ไทยนำเข้าโกโก้ 3.9 หมื่นตัน เพิ่มขึ้นเป็น 4.2 หมื่นตันในปี 2563 และส่งออกเฉลี่ยปีละ 2.1 หมื่นตัน

กว่าจะมาเป็นช็อกโกแลต ไม่ง่ายนะ...

เมื่อเก็บเกี่ยวผลโกโก้สดแล้ว จะนำมาแกะเปลือกเพื่อนำเมล็ดข้างในไปหมัก จากนั้นนำไปตากแห้ง จนเมล็ดเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล แล้วนำไปคั่ว เมื่อคั่วเสร็จเปลือกที่ห่อหุ้มจะถูกกำจัดออก เมล็ดที่เหลือที่ถูกรเรียกว่า “Cacao nib” จะถูกนำไปบด จนเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลชนิดหนืดหรือที่เรียกว่า “Cacao mass” จากนั้นนำมามวด ปรุงแต่งรส และผ่านกระบวนการเพิ่มและลดอุณหภูมิ อย่างเหมาะสม แล้วเก็บบ่มพื้ตามรูปทรงที่ต้องการ



นอกจากนี้ การผลิตที่ใส่ใจคุณภาพตั้งแต่การคัดสรรแหล่งที่มาของเมล็ดโกโก้ ซึ่งหลักการคล้ายกับกาแฟ เพื่อให้ได้เมล็ดโกโก้ที่สมบูรณ์ มีรสชาติ รสสัมผัส และกลิ่นอันเป็นเอกลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ (Single Origin) ช่วยสร้างจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มให้กับโกโก้



ปลดล็อกโกโก้ไทยอย่างไร...ให้ไปต่อได้

ริชนก อินทกุล | กิรียา นวลโย | นราพร สังสะนา
 ฝ่ายนโยบายโครงสร้างเศรษฐกิจ ธนาคารแห่งประเทศไทย

โกล็อกในตลาดโลก...

- ผลผลิตโกโก้ของโลกมีประมาณ 4.6 ล้านตัน ในปี 2563 โดยแหล่งเพาะปลูกสำคัญอยู่ในกลุ่มประเทศแอฟริกาตะวันตก ได้แก่ ไอวอรีโคสต์ 45% และกานา 17%
 - โกล็อกมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง และเป็นที่ต้องการของบริษัทผู้ผลิตช็อกโกแลตทั่วโลก เนื่องจากเป็นวัตถุดิบสำคัญในอาหาร เครื่องดื่มและขนม โดยมีความต้องการนำเข้ารวม 5.1 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ผู้นำเข้ารายใหญ่ของโลก ได้แก่ เยอรมนี สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ ฝรั่งเศส และสหราชอาณาจักร
- รู้หรือไม่?** ในประเทศกานา การแปรรูปจากอุตสาหกรรมเมล็ดโกโก้ไปสู่อินจินโกโก้และผงโกโก้ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) รวมกว่า 3,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

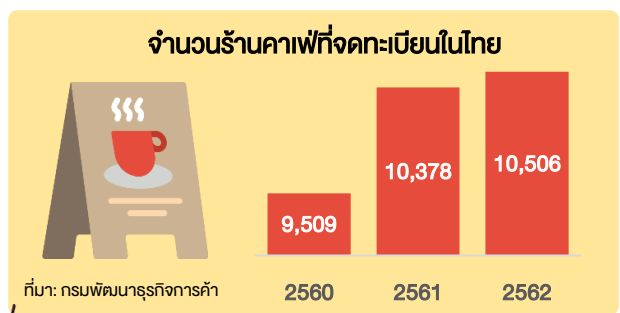


ประเด็นแห่งโอกาสของโกโก้ไทย

โกโก้ไทยมีโอกาสเติบโตได้นับจากนี้ จากปัจจัยสนับสนุนทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน ซึ่งนอกจากจะช่วยลดการพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศบางส่วนแล้วยังช่วยสนับสนุนผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการส่งออก

ความต้องการบริโภคยังเติบโตต่อเนื่อง จาก...

- **การเติบโตของร้านค้ากาแฟและขนม** ทำให้ความต้องการนำเข้าโกโก้ไปเป็นวัตถุดิบในการทำเครื่องดื่มและขนมเติบโตตาม
- **เทรนด์พฤติกรรมรักสุขภาพ** เป็นโอกาสเติบโตของผลิตภัณฑ์จากโกโก้และช็อกโกแลตออร์แกนิกหรือพรีเมียม โดยโกโก้มีประโยชน์หลายด้าน ทั้งช่วยลดความดันโลหิตสูง เพิ่มประสิทธิภาพด้านความจำ ช่วยให้อารมณ์ดีและป้องกันรักษาโรคซึมเศร้าได้¹
- **การเติบโตของห้างสรรพสินค้าและ E-commerce** ทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์จากโกโก้และช็อกโกแลตได้ง่ายและสะดวกขึ้น
- **โกโก้ไทยเริ่มเข้าสู่เวทีนานาชาติ** โดยได้รับรางวัลในงาน International Chocolate Awards Asia-Pacific 2018 ทำให้เพิ่มโอกาสส่งออกไปตลาดโลกได้ในอนาคต
- **ตลาดผลิตภัณฑ์โกโก้โลกยังเติบโตได้กว่า 3% ในช่วงปี 2562-2569 (CAGR)² จากความต้องการบริโภคที่เพิ่มสูงขึ้น**



 **โกโก้ เทรนด์สู่ความยั่งยืนแบบ Zero Waste...**

ทุกส่วนของโกโก้สามารถนำมาแปรรูปได้หลากหลาย เช่น

- เมล็ด** ใช้ทำช็อกโกแลต และผงโกโก้
- อินจินโกโก้** เป็นส่วนผสมของเครื่องสำอาง
- ปุ๋ยโกโก้** ต่อยอดเป็นอาหารหรือเครื่องดื่ม
- เปลือกหุ้มเมล็ด** ใช้เป็นชา และสีย้อมผ้า
- เปลือก** เป็นภาชนะใส่ขนม/ไอศกรีม เชื้อเพลิงชีวภาพ และปุ๋ย

การผลิตโกโก้จึงนับว่ามีส่วนส่งเสริมความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

ปริมาณผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากทั้ง...

พื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นในช่วง 3 ปีนี้ และพื้นที่ที่จะเพิ่มขึ้นอีกในอนาคต ส่วนหนึ่งจากแผนการส่งเสริมของภาคเอกชน โดยโกโก้ช่วยสร้างรายได้ให้เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากสามารถเก็บผลผลิตได้ทุก ๆ 15 วัน หรือสร้างผลตอบแทนกรณีปลูกเชิงเดี่ยวปีละกว่า 30,000 บาท/ไร่ ทั้งนี้ คาดว่าผลผลิตที่เพิ่มขึ้นจะมีส่วนทำให้ส่วนต่างระหว่างราคาในประเทศและนำเข้าลดลง ซึ่งช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้เล่นกลางน้ำ-ปลายน้ำซื้อผลผลิตโกโก้จากในประเทศแทนการนำเข้ามากขึ้น



หมายเหตุ: ¹ ที่มา: โกล็อกกับสมอง, ศาสตราจารย์นายแพทย์นิพนธ์ พวงจันทร์ ² ที่มา: alliedmarketresearch, 2019
³ คำนวณภายใต้ข้อสมมติผลตอบแทนของต้นโกโก้ ณ ปีที่ 5 และ 1 ไร่ ปลูกโกโก้ 150 ต้น ทั้งนี้ รายได้อาจแตกต่างกันจากหลายปัจจัย เช่น ต้นทุน ราคารับซื้อ และผลผลิตต่อไร่

2. โกโก้ไทยยังติดล็อกในหลายจุด

บทเรียนจากอดีต... ย้อนไปเมื่อ 30 ปีก่อน ภาครัฐส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกโกโก้แซมสวนมะพร้าว เพื่อแก้ปัญหาหาคาแฟมะพร้าวตกต่ำโดยเฉพาะในพื้นที่ภาคใต้และภาคตะวันออก อย่างไรก็ตาม เกษตรกรไม่มีองค์ความรู้ในการเพาะปลูกมากนัก ผลผลิตที่ได้จึงไม่มีคุณภาพ ประกอบกับมีการหลอกลวงขายกล้าพันธุ์และไม่มารับซื้อตามสัญญา ทำให้ผลผลิตล้นตลาดและราคาตกต่ำ เกษตรกรจึงโค่นต้นโกโก้ทิ้ง และเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่นแทน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันโกโก้ได้รับความสนใจอีกครั้ง เนื่องจากมีราคาดีและเป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งภาครัฐมีแนวคิดในการส่งเสริมปลูกโกโก้ทดแทนยางพารา หรือปลูกแซมพืชอื่นเพื่อเสริมรายได้ ซึ่งการปลูกโกโก้ในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นภาคเอกชนนำการผลิตในรูปแบบเกษตรกรพันธสัญญา

เพื่อให้มีตลาดรับซื้อที่ชัดเจน **บทเรียนดังกล่าวสะท้อนว่า การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกโกโก้ ทุกฝ่ายจำเป็นต้องเข้าใจจំจกใน Supply Chain และดำเนินการปลดล็อกอย่างเป็นระบบ มิเช่นนั้นประวัติศาสตร์จะกลับมาซ้ำรอยเดิม!**

แม้โกโก้จะเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีประตูโอกาสรออยู่ แต่การไปถึงจุดหมายปลายทางไม่ใช่ง่ายนัก เนื่องจากยังมีหลายปัจจัยที่เป็นความท้าทาย

ความท้าทายใน Supply Chain ที่ไม่ควรมองข้าม



ต้นน้ำ
(เกษตรกร)

- ยังมีเกษตรกรบางส่วนขาดองค์ความรู้และทักษะในการเพาะปลูก เช่น วิธีการปลูก การดูแลหลังการปลูก และการจัดการน้ำ ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่มีคุณภาพ และมีปัญหาในการจำหน่ายผลผลิตตามมา
- มีข้อจำกัดในการเข้าถึงกล้าพันธุ์ที่ดี เนื่องจากยังมีการหลอกลวงจำหน่ายกล้าพันธุ์ที่ไม่มีคุณภาพ/ไม่ตรงตามความต้องการของตลาด
- ไม่มั่นใจในระบบเกษตรกรพันธสัญญา (Contract Farming) โดยเกรงว่าจะถูกหลอกจากสัญญาที่ไม่เป็นธรรม เช่น ผิดสัญญารับซื้อผลผลิต
- ไม่มีพ่อค้าคนกลางรับซื้อผลผลิตในบางพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตภายหลังการเก็บเกี่ยวได้
- มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรและบันทึกพื้นที่เพาะปลูกโกโก้ไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้การพัฒนาาระบบฐานข้อมูลของภาครัฐเพื่อนำไปใช้ประโยชน์มีข้อจำกัด เช่น การวางแผนจัดหาตลาดรับซื้อทำได้ยาก เนื่องจากไม่ทราบปริมาณผลผลิตในแต่ละพื้นที่ และช่วงเวลาที่ผลผลิตจะออกสู่ตลาด



กลางน้ำ-ปลายน้ำ
(วิสาหกิจชุมชน/
ผู้ผลิตช็อกโกแลต
โรงงานแปรรูป
ร้านกาแฟ)

- ยังมีผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงาน ทำให้ต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ
- ยังต้องขยายการเข้าถึงองค์ความรู้ด้านการแปรรูปให้กับผู้เล่นรายเดิมที่ยังมีข้อจำกัด และผู้เล่นรายใหม่ โดยเฉพาะการเข้าใจรายละเอียดในขั้นตอนการแปรรูปและการควบคุมคุณภาพ ซึ่งปัจจุบันมีเพียงบางกลุ่มที่มีความเชี่ยวชาญในการแปรรูปจากผลสดเป็นเมล็ดแห้งและผงโกโก้
- ยังต้องเพิ่มการสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ เช่น การชูจุดขายความเป็น Single Origin ที่ให้กลิ่นและรสสัมผัสที่มีเอกลักษณ์ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถขายผลิตภัณฑ์ได้ในราคาที่สูงขึ้น
- จำเป็นต้องพัฒนามาตรฐานสินค้า เช่น มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practices) และ HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) และควรได้รับการส่งเสริมตลาดทั้งในและต่างประเทศให้มากขึ้น เพื่อให้โกโก้ไทยเป็นที่รู้จักในวงกว้าง

สายพันธุ์โกโก้ในไทย

พันธุ์โกโก้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจากกรมวิชาการเกษตร ได้แก่

- พันธุ์ลูกผสม ชุมพร 1 ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 127 กิโลกรัม/ไร่ และเมล็ดมีปริมาณไขมันสูงประมาณ 57%
 - พันธุ์โอ.เอ็ม.1 (I.M.1) ให้ผลผลิตสูงเจริญเติบโตเร็ว ทนแล้ง และเมล็ดมีปริมาณไขมันสูงประมาณ 52%
- อย่างไรก็ดี ปัจจุบันยังมีโกโก้จกหลายพันธุ์ที่มีการปลูกแม้จะยังไม่ขึ้นทะเบียน ดังนั้นเกษตรกรควรศึกษาข้อมูลแต่ละพันธุ์ให้ละเอียดก่อนเริ่มเพาะปลูก

คุณภาพเมล็ดโกโก้ที่สำคัญใน

เมล็ดโกโก้แห้งที่ดีจะต้องมีผิวเรียบ ขนาดเมล็ดสม่ำเสมอ มีเยื่อหุ้มเมล็ดติดอยู่น้อย ไม่มีสิ่งเจือปน เมล็ดไม่จับกันเป็นก้อน และต้องมีความชื้นของเมล็ดไม่เกิน 8% โดยคุณภาพของเมล็ดมีความสำคัญมาก เนื่องจากส่งผลต่อรสชาติและความอร่อยของช็อกโกแลต เกษตรกรจึงควรให้ความสำคัญ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการรับซื้อเหมือนในอดีต

ราคาโกโก้ไทย VS ต่างประเทศ

ปัจจุบันราคาโกโก้ไทยสูงกว่าต่างประเทศส่วนหนึ่งเนื่องจากโกโก้ที่มีคุณภาพยังมีปริมาณน้อย อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการบางส่วนยังคงเลือกใช้วัตถุดิบในประเทศเนื่องจากหาคำนำราคานำเข้าบวกค่าภาษีค่าขนส่ง ทำให้ราคาสุทธิไม่แตกต่างกันมากนัก และการขนส่งในประเทศทำได้รวดเร็วกว่า อีกทั้งยังสามารถกำหนดคุณภาพรับซื้อได้มากขึ้นตั้งแต่การปลูกสายพันธุ์ และความเป็นเอกลักษณ์

3. ปลดล็อกโกโก้ไทยอย่างไร...ให้ไปต่อได้

เกษตรกร ภูเขาสำคัญสู่ความยั่งยืน



- 1 ศึกษาข้อมูลโกโก้ให้รอบด้านก่อนเริ่มเพาะปลูก ตั้งแต่การเลือกพันธุ์ที่ดี การปรับปรุงดิน และการจัดการน้ำ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาด
- 2 เข้าใจ Contract Farming อย่างถ่องแท้ก่อนตัดสินใจเซ็นสัญญา ตรวจสอบการขึ้นทะเบียนบริษัทกับหน่วยงานภาครัฐ ศึกษาเงื่อนไขของสัญญาให้ละเอียดโดยเฉพาะคุณภาพผลผลิตที่รับซื้อ และความเสียหายหากมีการยกเลิกสัญญา
- 3 รวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกและแปรรูปโกโก้ เพื่อเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยลดต้นทุนจากการประหยัดต่อขนาด (Economy of scale) ทั้งยังต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร



- คุณนันท ชูเอียด ราษฎรชาวนบ้าน จ.พัทลุง ปลูกโกโก้แซมในสวนผสม เน้นการสร้างองค์ความรู้และความเข้าใจก่อนลงมือปลูกโกโก้
- คุณเจริญพร เสาโกมุท เจ้าของไร่ส้ม สอนวายุ จ.ชัยภูมิ ปลูกโกโก้เชิงเดี่ยว เน้นการจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย

เอกชน พลั้สำคัญในการขับเคลื่อน



- 1 เป็นตัวกลางแบ่งปันความรู้สู่เกษตรกร โดยเฉพาะเรื่องการแปรรูปเบื้องต้นเพื่อให้ได้เมล็ดโกโก้ที่มีคุณภาพ เพื่อช่วยยกระดับศักยภาพของเกษตรกร ขณะเดียวกันเอกชนได้ประโยชน์จากต้นทุนที่ลดลงจากการลดขั้นตอนการแปรรูป
- 2 ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ทั้งด้านฐานข้อมูล การวิจัยกล้าพันธุ์ และเทคโนโลยี เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลสำหรับการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้
- 3 เพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ผ่านการสร้างเอกลักษณ์และพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ให้ตรงกับความต้องการผู้บริโภคมากขึ้น เช่น ผลิตภัณฑ์ในเชิงการแพทย์หรือเครื่องสำอาง
- 4 ขยายตลาดไปยังต่างประเทศ ยกระดับคุณภาพสินค้าสู่มาตรฐานสากลเพื่อขยายฐานลูกค้าให้มากขึ้น



- One more Thai craft chocolates สร้างเอกลักษณ์โดยใช้โกโก้ที่ปลูกในสวนผสมในท้องถิ่น ทั้งยังเปิดเป็นศูนย์การเรียนรู้และท่องเที่ยวชุมชน
- บริษัท โกโก้ไทย 2017 จำกัด มีเทคโนโลยีจัดเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ที่ทันสมัย ช่วยให้ประเมินผลผลิตได้อย่างแม่นยำ
- บริษัท มาร์ครีน ซ็อกโกแลต จำกัด พัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์และขยายฐานลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ

ภาครัฐ ปูทางสู่ความสำเร็จ



- 1 ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโกโก้ที่ถูกต้องให้แก่เกษตรกร ตั้งแต่การเพาะปลูก การแปรรูป และการตลาด เพื่อให้ทราบข้อมูลก่อนการตัดสินใจ
- 2 มีแผนส่งเสริมโกโก้ที่เป็นรูปธรรม โดยต้องดำเนินการตามแผนอย่างจริงจัง รวมทั้งบูรณาการความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้อง
- 3 พัฒนาระบบฐานข้อมูลให้ครบวงจร ตั้งแต่ทะเบียนสายพันธุ์ เนื้อที่ จำนวนเกษตรกร บริษัทที่รับซื้อ/โรงงาน ตลอดจนการนำเข้าและส่งออก เพื่อเป็นข้อมูลให้เกษตรกรและเอกชนใช้วางแผนและตัดสินใจด้านการผลิต การตลาด และการลงทุน
- 4 รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์และส่งเสริมตลาดทั้งในและต่างประเทศ สร้างแรงจูงใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน พร้อมทั้งสนับสนุนให้มีการจัดโรดโชว์ในต่างประเทศ เพื่อให้โกโก้ไทยเป็นที่รู้จักในระดับสากลมากขึ้น



- มาเลเซีย ตั้งวิสัยทัศน์ว่าจะเป็น "King of Chocolate in Asia" USSJ ใน "National Commodity Policy 2554-2563" จนเปลี่ยนตำแหน่งจากผู้ผลิตเมล็ดโกโก้มาเป็นโรงงานแปรรูปช็อกโกแลต
- อินโดนีเซีย จัดเก็บภาษีส่งออกเมล็ดโกโก้ 0-15% ของมูลค่าการส่งออก เพื่อให้ผู้ประกอบการหันไปเน้นการส่งออกผลิตภัณฑ์แปรรูปมากขึ้น

ร่วมมือร่วมใจเร่งปลดล็อกข้อจำกัดตลอด Supply Chain เพื่อสนับสนุนโกโก้ไทยให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน